

QORTI KRIMINALI

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

Seduta tat-8 ta' April, 2010

Numru 22/2009

Ir-Repubblika ta' Malta

v.

Carmel Vella

(Att ta' Akkuza 22/2009)

Illum, 8 ta' April 2010

II-Qorti:

Din hi sentenza dwar l-eccezzjonijiet dwar l-ammissibilità ta' provi sollevati mill-akkuzat bin-nota tieghu prezentata fis-17 ta' Lulju 2009.

1. Permezz tal-Att ta' l-Akkuza nru 22 tal-2009, l-Avukat Generali akkuza lil Carmel Vella b'tentattiv ta' omicidju, u cioe` talli, dolozament, bil-hsieb li joqtol lil Carmel Xerri jew li jqieghed il-hajja tieghu f'perikolu car,

wera dan il-hsieb b'atti esterni u ta bidu ghall-ezekuzzjoni tad-delitt, liema delitt ma sehhx minhabba xi haga accidentalni w indipendenti mill-volonta` tal-istess Vella. Dan l-incident, skond l-Att ta' l-Akkuza, sehh fit-28 ta' April 2007.

2. L-eccezzjonijiet sollevati mill-akkuzat gew trattati fl-udjenza tad-29 ta' Jannar 2010 mill-abbili difensur tieghu, l-Avukat Dott. Stephen Tonna Lowell, kif ukoll mill-Assistent Avukat Generali Dott. Anthony Barbara. In-nota tas-17 ta' Lulju 2009 fiha erba' eccezzjonijiet, izda fl-udjenza msemmija l-akkuzat, tramite d-difensur tieghu, intira it-tieni parti tal-ewwel eccezzjoni, kif ukoll it-tielet u rraba' eccezzjoni, b'mod ghalhekk li ghad fadal x'jigu decizi biss **l-ewwel parti tal-ewwel eccezzjoni u t-tieni eccezzjoni**. Dawn ser jigu kkunsidrati *seriatim*.

3. L-ewwel parti tal-ewwel eccezzjoni tghid hekk: "L-inammissibilita` tax-xiehda ta' Dottor Mario Scerri li tinsab a fol. 54 ta' l-atti tal-kumpilazzjoni peress li t-traskrizzjoni tagħha ma hijiex iffirmata mill-Magistrat...". Bhala fatt, jekk wieħed jara fol. 54, fejn hemm id-deposizzjoni tal-imsemmi Tabib meta huwa pprezenta r-rapport tieghu, isib li hemm id-dikjarazzjoni tat-traskrittur li ttraskriva dak li gie registrat fuq *it-tape* izda ma hemmx il-firma tal-Magistrat li kienet qed tikkonduci l-istruttorja. Issa, din il-Qorti hi konxja minn diversi sentenzi li rritenew li meta d-deposizzjoni ta' xhud ma tkunx iffirmata mill-Magistrat, allura dik id-deposizzjoni hija inammissibbli, fis-sens li ma tistax, per ezempju, tinqara f'kaz li xhud ikun mejjet, imsiefer jew ma jkunx jista' jinstab, u anqas ma tista' tintuza bhala forma ta' kontroll fil-kors tal-ezami jew kontro-ezami tax-xhud. Din il-Qorti, pero`, kif illum presjeduta, hi tal-fehma li dawn is-sentenzi huma korretti biss in kwantu jirreferu għal meta x-xiehda tittieħed bil-mod kif indikat fl-Artikolu 390(1) tal-Kap. 9 – "Kollox għandu jitnizzel bil-miktub" – u ciee` għal meta l-Magistrat jisma' x-xhud u dak il-hin inizzel bil-miktub dak li x-xhud ikun qal – izda ma humiex korretti meta d-deposizzjoni tax-xhud tkun ittieħdet skond id-disposizzjonijiet tal-Att XVI tal-1980 (illum Kap. 284). In fatti l-iskop ta' l-Artikolu 395 – li, tajjeb li wieħed jghid, l-ahħar li gie emendat kien

bl-*Order in Council* ta' l-1899 – hu li jawtentika li dak li tnizzel hu verament dak li jkun qal ix-xhud. Din hi l-istess forma ta' awtentikazzjoni jew certifikazzjoni li, per exemplo, jirrikjedu d-dokumenti skond l-Artikolu 396. Pero` l-legislatur, fl-1980, biddel radikalment is-sistema. Skond l-Artikoli 3 u 4 tal-Kap. 284, id-deposizzjonijiet jew is-sustanza tagħhom jistgħu jittieħdu ossia jigu registrati b'mezzi elettro-manjetici (u fil-kaz in dizamina, il-Qorti Istruttorja hekk ornat li jsir – ara fol. 7 tal-atti). Meta jsir hekk, l-awtentikazzjoni tat-traskrizzjoni (li tista' tkun bl-idejn jew xorx'ohra kif jordna r-Registratur), jigifieri li x-xhud verament qal hekk – jew li verament is-sustanza tax-xieħda giet hekk dettata mill-Magistrat – issir mit-traskrittur skond is-subartikolu (4) tal-Artikolu 3. F'dan il-kaz din l-awtentikazzjoni tezisti fil-forma tad-dikjarazzjoni magħmula mit-traskrittur Anthony Mizzi u minnu ffirmata (ara fol. 54 *in calce*). Tnejeb li jigi osservat ukoll li kemm l-Artikolu 3 kif ukoll l-Artikolu 4 tal-Kap. 284 jitkellmu car u tond “Minkejja kull disposizzjoni f'xi ligi ohra...” u “Minkejja d-disposizzjonijiet...ta' kull ligi ohra...” (sottolinear ta' din il-Qorti). Dan jindika li l-legislatur ma kienx qed jintrabat ma' xi forma sagreementali ta' awtentikazzjoni ezistenti f'ligijiet ohra meta si tratta ta' traskrizzjonijiet ta' deposizzjonijiet registrati b'mezzi elettro-manjetici; u fejn kien hemm bzonn li wieħed jispecifika xi procedura specjali – bhalma sar fis-subartikolu (2) tal-Artikolu 4 tal-Kap. 284 b'referenza ghall-qari tat-traskrizzjoni lix-xhud (ara, per exemplo, l-Artikolu 390(6)¹ tal-Kap. 9) – b'deroga ta' procedura specjali ohra, dan sar. Fil-kaz in dizamina ma hux qed jigi eccepit li dak li hemm a fol. 54, jew xi haga minnu, mhux veru nghad mix-xhud Dott. Scerri. Kullma qed jillanja minnu l-akkuzat huwa dak li jqis bhala l-awtentikazzjoni formali ta' dak li nghad – haga li, kif rajna, hi f'dan il-kaz regolata bis-subartikolu (4) tal-Artikolu 3 tal-Kap. 284. Għalhekk din l-eccezzjoni qed tigi respinta.

4. It-tieni eccezzjoni taqra hekk: “Mingħajr pregudizzju ghall-generalita` ta' l-ewwel eccezzjoni, l-inammissibilita` ta' l-imsemmija relazzjoni [a fol. 55 et seq.] ta' Dottor

¹ Dan is-subartikolu gie introdott bl-Att XIII tal-1980, mentri dak li llum huwa l-Kap. 284 dahal fis-sehh bl-Att XVI tal-istess sena.

Mario Scerri in kwantu l-konkluzzjonijiet minnu raggunti huma konsegwenza ta' ezami li jmur ben oltre n-nomina moghtija mill-Qorti tal-Magistrati u huma bazati esklussivamente fuq informazzjoni li ma tiffurmax parti mill-atti processwali." Issa, f'dan il-kaz Dottor Scerri kien gie nominat mill-Qorti Istruttorja (ara fol. 40 tal-atti) "...bhala espert mediku sabiex wara li jezamina l-atti tal-kawza, jagħmel rapport jekk id-daqqa fuq ir-ras ta' Carmel Xerri kienetx tali li pogġiet il-hajja tieghu f'perikolu car." "Il-Qorti qegħda tordna," jkompli d-digriet, "li ghall-ezami mediku li jsir mill-expert fuq Carmel Xerri għandu jkun prezenti l-imputat u d-difensur tieghu." Issa, appartu mill-generalita` ta' dak li jipprovi l-paragrafu (c) tas-subartikolu (3) tal-Artikolu 436 tal-Kap. 9 – diskrezzjoni li tithalla fidejn l-Imħallef li jkun qed jippresjedi l-Qorti Kriminali għar-ricerka tal-verita` fir-rispett tad-drittijiet tal-partijiet – huwa evidenti li meta espert mediku jigi nominat biex jaġhti opinjoni medika huwa għandu jaġhti opinjoni infurmata u studjata sew, u mhux ibbazata fuq informazzjoni parżjali jew billi wieħed iwiegeb semplicelement "iva" jew "le", għax altrimenti l-iskop kollu tan-nomina ta' espert jigi vanifikat. Huwa evidenti li biex tingħata opinjoni medika bhalma gie mitlub jaġhti l-imsemmi tabib, huwa kellu jezamina anke l-kartelli klinici u d-dokumenti tal-isptar. Fin-nomina jissemmew specifikatamente "l-atti tal-kawza" għax, mingħejr tali awtorizzazzjoni, dawn ma jkunux disponibbli għall-expert li jkun. Iz-zewg dokumenti principali li ezamina Dottor Scerri u li ma humiex fl-atti, cioè l-X-Rays u s-CT Scan li ttieħdu fl-isptar San Luqa (ara fol. 62 tal-atti), jistgħu dejjem – b'analogija ma' dak li jipprovi s-subartikolu (3) tal-Artikolu 653 tal-Kap. 9 – jigu prodotti biex jarawhom il-gurati jekk issir talba f'dan is-sens minn parti jew ohra fil-kors tal-guri. U hekk ukoll tista', jekk ikun il-kaz, tigi prodotta Dott. Johanna Van't Verlaat. B'dana kollu, pero`, il-fatt li Dottor Scerri wettaq l-linkarigu tieghu skond ma titlob il-professjoni u s-sengħha tieghu (Art. 653(1) tal-Kap. 9) u mhux skond kif parti jew ohra tkun tixtieq li huwa jwettqu, ma jirrendix ir-relazzjoni tal-istess espert inammissibbli kif qed jippretendi l-akkuzat. Għalhekk anke din l-eccezzjoni qed tigi respinta.

Kopja Informali ta' Sentenza

5. Ghall-motivi premessi tirrespingi l-ewwel parti tal-ewwel eccezzjoni kif ukoll it-tieni eccezzjoni tal-akkuzat, u tordna l-prosegwiment tal-kaz. Tordna wkoll li l-akkuzat jerga' jitqiegħed, għal dak li hu helsien mill-arrest fil-pendenza tal-proceduri, fl-istess posizzjoni li kien fiha minnufih qabel ma ddahhal fl-izbarra llum.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----